

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.40.431/2020/5.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin

a tanács elnöke

Dr. Cséffán József

előadó bíró

Dr. Bérces Nóra

bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője: Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete

(címe)

ügyintéző: ... kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. Juhászné dr. Grunda Erzsébet kamarai jogtanácsos

A per tárgya: elmaradt illetmény kifizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Debreceni Törvényszék 104.K.700.493/2020/12.

Rendelkező rész

A Kúria Debreceni Törvényszék 104.K.700.493/2020/12. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 15.000 (tizenötezer) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2015. június 30-tól az alperes ...nál teljesített szolgálatot körzeti megbízotti beosztásban. Havi illetménye 248.751 forint volt.

[2] Az alperes a felperes szolgálati jogviszonyát a beosztás tekintetében módosította és 2018. február 1. napi hatállyal a ... szolgálati helyre „csoportparancsnok beosztás, KMB beosztásba” helyezte. A 2018. január 30-án kelt állományparancs szerint a felperest a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 115-119. §-a és a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 2. melléklete alapján a tiszthelyettesi besorolási osztály E besorolási kategóriájába és – figyelemmel a Hszt. 357-358. §-aiban foglaltakra – a 4. fizetési fokozatába sorolta be.

[3] Az alperes intézkedése tartalmazta, hogy a felperes 2015. június 30-i illetménye összesen 248.751 forint és 3.865 forint pótlék. Erre tekintettel az illetményét a Hszt. 353/B. §-a alapján – figyelemmel a Hszt. 355. § (2) bekezdésére – akként állapította meg, hogy a korábbi illetményét összesen 359.445 forintban megjelölve (ebből beosztási illetmény: $38.650 \times 7,30 = 282.145$ forint), az új illetményét 374.905 forintban határozta meg (ebből beosztási illetmény: $38.650 \times 7,70 = 297.605$ forint). Mindezek alapján a felperes illetményét a 2018. február 1. és 2018. december 31. napja közötti időtartamra – a 45%-os korlátra tekintettel – 360.689 forintban, kerekítve összesen 360.700 forintban határozta meg.

[4] Az alperes az előre sorolás hivatásos szolgálati viszonyban elnevezésű állományparancsában a felperest 2018. november 1-jei hatállyal a tiszthelyettesi besorolási osztály E besorolási kategória 5. fizetési fokozatába sorolta előre, illetményét a 2018. november 1. és 2018. december 31. közötti időszakra – az előző számítás és a 45%-os korlát alapján – 368.400 forintban állapította meg.

[5] A felperes 2018. január 4. és 2018. december 28. között 618 óra túlszolgálatot teljesített az alperes elrendelése alapján, amelyre a hivatkozott állományparancsokban rögzített illetményre tekintettel kiszámított díjazást megkapta.

[6] A felperes szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben – a Hszt. 353/D. § (2)-(3) bekezdései alkalmazhatatlansága és a BM rendelet 2. melléklet 5. táblázat 39. sorában és a Hszt. 5. számú mellékletében foglaltakra hivatkozva – a 2018. február 1. és 2018. október 31., illetve a 2018. november 1. és 2019. január 1. közötti időszakra illetmény-különbözet

megfizetését kérte az alperestől. Kérte továbbá, hogy az alperes fizessen meg a részére 378 óra 100%-os és 120 óra 200%-os, összesen 618 óra túlórára járó illetmény különbözetet is a magasabb beosztási illetménye alapulvételével.

[7] A ... vezetője a felperes szolgálati panaszának nem adott helyt; az alperes vezetője a 2019. október 11. napján meghozott határozatával a felperes szolgálati panaszát elutasította. Kifejtette, hogy a felperes megállapított illetménye 2015. június 30-án 248.751 forint volt, amelynek 45%-a „360.689 forint”. A felperes 2018. február 1-jei hatállyal, a szolgálati viszony módosítását követően a havi 360.689 forint illetményt megkapta. Álláspontja szerint a felperes illetményét helyesen határozták meg, ezért a felperes további igénye sem alapos.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[8] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2018. február 1. és 2018. október 31. közötti 9 hónapra havi bruttó 14.200 forint illetménykülönbözet figyelembevételével összesen 127.800 forint, valamint 2018. november 1. és 2018. december 31. napja közötti 2 hónapra havi bruttó 14.235 forint illetménykülönbözet alapján összesen 28.470 forint és a tőkeösszegek járulékainak megfizetésére. Kérte továbbá, hogy az alperes kötelezését 618 óra túlszolgálat tekintetében a helyes illetményre figyelemmel további bruttó 50.956 forint illetménykülönbözet és járuléka, valamint perköltsége megfizetésére.

[9] Keresetét a Hszt. 115. § (2) bekezdésében és 353/D. § (2) bekezdésében foglaltakra alapította. Előadta, hogy a szolgálati viszonya 2018. február 1-jével módosult, új besorolása – a BM rendelet 2. számú melléklete 5. táblázatának 39. sorában foglalt csoportparancsnok – „E” besorolási kategóriába tartozó beosztás, amelyhez a Hszt. 5. mellékletének értelmében a jogalkotó a legalacsonyabb 4. fizetési fokozathoz tartozó 7,70-es illetményszorzót rendeli. Az alperes nem vette figyelembe, hogy esetében nem a Hszt. 353/D. § (3) bekezdése alkalmazandó, hanem a 353/D. § (2) bekezdése szerinti kivétel, melynek értelmében, mivel a szolgálati viszonya módosult, a 45%-os korlát nem alkalmazható.

[10] Az alperes a védiratában a felperes keresetének az elutasítását kérte, a követelés összezszerúségét nem vitatta. Álláspontja szerint jogszerűen alkalmazta a Hszt. 353/D. § (3) bekezdésében meghatározott 45%-os korlátot, figyelemmel arra, hogy a felperes esetében a csoportparancsnoki beosztásba történő kinevezés nem eredményezett szolgálati viszony módosulást. E körben hivatkozott arra is, hogy a 2015. július 1. napján hatályba lépett Hszt. alapján adták ki a ... állománytábláját, amely a csoportparancsnoki beosztás bevezetését lehetővé tette. A korábban hatályban volt, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvényhez (a továbbiakban: régi Hszt.) képest ez egy teljesen új beosztást jelentett, ezért új besorolási kategóriát és fizetési fokozatot is eredményezett.

[11] Az alperes utalt arra, hogy a felperes 2018. február 1-ét megelőzően körzeti megbízott volt, amely – figyelemmel az igazságügyi és rendészeti miniszter felügyelete, irányítása alá tartozó fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 19/2008. (IX. 18.) IRM rendelet 1. melléklet II. besorolási osztály „helyi szervek” meghatározására – a régi Hszt. 6/A. mellékletének II. besorolási osztály IV. besorolási kategóriába tartozott. Az alperes szerint a 2018. február 1-jét megelőzően betöltött csoportvezetői körzeti megbízotti beosztás besorolása és javadalmazása semmiben nem tért el a körzeti megbízott beosztástól, ezért az új Hszt. által megteremtett csoportparancsnoki beosztásba történő kinevezés mindenképpen szolgálati jogviszony

módosítást eredményezett. Az alperes védiratában rögzítette, hogy „a felperes csoportparancsnoki beosztásba történő kinevezése nem eredményezett szolgálati viszony módosulását”.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[12] Az elsőfokú bíróság az alperest – a Hszt. 2018. január 1-től hatályos 52. § (1) bekezdése, (2) bekezdés *a*) pontja, 355. § (1)-(2) bekezdése, 353/D. § (1)-(3) bekezdése, a Hszt. 5. számú melléklete és a BM rendelet 2. számú melléklete alkalmazásával – a kereset szerint marasztalta. Megállapította, hogy az alperes álláspontjával ellentétben nem volt jelentősége annak a ténynek, hogy a felperes korábbi beosztása körzeti megbízott volt (régii Hszt. 6/A. melléklet II/IV.) és ettől a csoportparancsnoki beosztása nem tért el. Az alperes az állományparancsban maga rögzítette, hogy a beosztási illetmény – figyelemmel a magasabb szorzószámra – változott, ezáltal a szolgálati jogviszony módosulása tényszerűen megtörtént. Önmagában a „D” kategóriából „E” kategóriába sorolás miatt a felperes illetménye megállapításakor nem lehetett alkalmazni a Hszt. 355. § (2) bekezdését, ezért nem volt jelentősége annak, hogy a felperes a régi Hszt. hatálya alatt milyen beosztásban volt. A felperes mindezek miatt az elmaradt illetménykülönbözetre jogosult.

A fellebbezés, a fellebbezési ellenkérelem

[13] Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

[14] Fellebbezésében az alperes – egyebek mellett – előadta, hogy a felek között nem volt vitás, hogy felperes 2018. február 01. napjával csoportparancsnoki beosztásba történő kinevezéssel, figyelemmel a keresetlevélben is hivatkozott BM rendelet 2. mellékletének 5. táblázat 39. sorában a csoportparancsnok besorolás az „E” kategóriába sorolt beosztás, amely magasabb beosztásnak minősül a korábban betöltött körzeti megbízotti beosztáshoz képest, azonban a hivatkozott Hszt. 353/D. § (3) bekezdését alperesnek meg kellett tartania. Ezért nem lehetett felperes részére a csoportparancsnoki beosztásra irányadó teljes illetmény összegét megállapítani.

[15] A felperes a Hszt. 121. és a 359. §-a alapján 2018. november 1-jei hatállyal a következő, magasabb fizetési fokozatba lépett, amelyről a 16020-170/594-1/2018.mi. parancs rendelkezett. A parancsban az új illetmény megállapítása is megtörtént, mégpedig az előrelépés időszakában irányadó Hszt. 353/D. (3) bekezdésében foglaltak alapján, mivel a hivatkozott jogszabályhely megállapítása szerint ezt a szabályt kellett alkalmazni a 2018. január és 2018. december 31 közötti időben a 353/D. (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

[16] Az alperes érvelése szerint a perbeli esetben sem a szolgálati beosztás módosítása, sem a fizetési fokozatba történő előrelépés időpontja nem azonosak a hivatkozott bekezdésben meghatározott 2018. január 1. napjával, ezért alperes álláspontja szerint a Hszt. 353/D § (2) bekezdése ebben a perben nem alkalmazható. A kereseti kérelemben foglalt értelmezés elfogadása esetén a Hszt. 354. §-a kiüresedne, a jogalkotói szándék arra irányult,

hogy a hivatásos szolgálatot ellátó személyek vonatkozásában az új Hszt. hatálybalépésével megvalósítani kívánt életpálya modell az illetmények fokozatos, sávos emelkedésével 2015. július 1. és 2019. január 1. napja között valósuljon meg.

[17] A Hszt. 353/C. § (3) bekezdése szerint a felperes 2018. január 1. napjával megállapított illetményét 45%-kal kellett megemelni, az nem tartozik a (2) bekezdésben foglalt kivételek közé.

[18] A jogalkotói szándékra figyelemmel minden év tekintetében az illetmény emelkedés kiinduló összege az adott év január 1. napjával megállapított illetmény. Miután a felperes jogviszonyának módosítása 2018. február 01. napjával történt meg, ezért esetében alperesnek a Hszt. 353/C. § (3) bekezdés szerint kellett eljárnia, mint ahogy a 2018. november 01. napjával történt fizetési fokozatba történő előre sorolás esetén is.

[19] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, az alperes perköltségben marasztalását.

[20] A felperes ellenkérelmében előadta, hogy keresete alapján az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, abból helyes következtetést levonva a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő döntésével marasztalta alperest a kereseti kérelemnek megfelelően.

[21] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett, többek között alperes jogelismerő nyilatkozatát is alapul véve, miszerint módosult felperes szolgálati beosztása, azért az alperes által hivatkozott szűkítő szabály – amely szerint az illetményemelés mértéke százalékosan maximált lett volna amennyiben a szolgálati beosztása nem változik –, nem volt alkalmazható.

[22] Ellenkérelmében kiemelte, hogy maga az alperes ismerte el fellebbezésében, hogy a felperes szolgálati viszonya megváltozott, amikor magasabb beosztásba került.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] Az alperes fellebbezése – az alábbiakban kifejtettekre figyelemmel – megalapozatlan.

[24] Az alperes fellebbezésében nem vitatta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és az irányadó jogszabályokat alkalmazta, azonban álláspontja szerint a rendelkezéseket tévesen, a jogalkotói szándéktól eltérően értelmezte.

[25] A Hszt. 353/D. § (2) bekezdése szerint az állományilletékes parancsnok munkáltatói intézkedésében megállapítja azt az illetményt – az alapilletmény és az azon kívüli egyéb illetményelemek szerinti bontásban –, amelyre a hivatásos állomány tagja 2018. január 1-jétől jogosult. A hivatásos állomány tagja részére - amennyiben szolgálati viszonya nem módosul vagy fizetési fokozatban soros előre sorolására nem kerül sor – 2018. január 1-je és 2018. december 31-e között a 2018. január 1. napjával megállapított alapilletményt kell folyósítani.

[26] A Hszt. 353/D. § 2018. január 1-től hatályos szövegét a belügyi feladatokat érintő és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Módosító törvény) 75. §-a állapította meg. A módosító törvénynek a Hszt. 353/D. § rendelkezéseire fűzött indokolásból csupán az állapítható meg, hogy „meghatározásra kerül a 2018. január 1-jétől 2018. december 31-éig tartó időszakra a hivatásos állomány tagjának járó illetmény. A 2018. január 1. és 2018. december 31. közötti időszakra az alábbi átmeneti szabályok szerint kell az illetményt folyósítani”. A felperes fellebbezésében előadott hivatkozásától eltérően a Módosító törvényhez fűzött indokolásban nincs arra a jogalkotói szándékra utalás, amely szerint a hivatásos szolgálatot ellátó személyek vonatkozásában az új Hszt. hatálybalépésével megvalósítani kívánt életpálya modell az illetmények fokozatos,

sávós emelkedésével 2015. július 1. és 2019. január 1. napja között valósuljon meg. Erre figyelemmel a vitatott rendelkezésekkel kapcsolatos jogalkotói szándékra kizárólag a törvény rendelkezéseiből vonható le következtetés.

[27] A Hszt. 353/D. § (2) bekezdésének szövegszerű értelmezése alapján megállapítható, hogy a törvény általános – minden hivatásos állomány tagra vonatkozó – szabálya szerint az állományilletékes parancsnok köteles megállapítani azt az illetményt, amelyre a hivatásos állomány tagja 2018. január 1-jétől jogosult a 2018. január 1-je és 2018. december 31-e közötti időszakban. További mellőzhetetlen törvényi követelmény, hogy az általános szabályt akkor kell alkalmazni, ha a hivatásos állomány tagjának a szolgálati viszonya nem módosul vagy fizetési fokozatban nincs soros előre sorolása a 2018. január 1-je és 2018. december 31-e közötti időszakban. A hivatásos állomány tagjának az általános szabályok alapján megállapított illetményére kell alkalmazni a Hszt. 353/D. § (3) bekezdésében rögzített korlátozó szabályt, amely szerint a 2018. január 1-jén megállapított illetmény és a korábbi rendszeres díjazás közötti emelkedés mértéke nem haladhatja meg a 45%-ot.

[28] A Hszt. 353/D. § (2) bekezdés második mondatának – a gondolatjeles részben megfogalmazott – rendelkezése az általános szabály alóli kivételt fogalmaz meg. A Hszt. 353/D. § (3) bekezdésében rögzített korlátozó szabály (a 45%-os korlát) nem alkalmazható a hivatásos állomány tagjai közül azokra, akiknek a szolgálati viszonya módosul vagy akiket a fizetési fokozatban sorosan előre sorolnak a 2018. január 1-je és 2018. december 31-e közötti időszakban.

[29] Az alperes a fellebbezésében – a védiratában foglaltaktól eltérően – nem vitatta, hogy a felperes csoportparancsnoki beosztása magasabb beosztásnak minősül az általa korábban betöltött körzeti megbízott beosztáshoz képest, illetve, hogy a felperest ezzel összefüggésben az „E” kategóriába kellett besorolni, csupán arra hivatkozott, hogy ezeknek az időpontja 2018. január 1-je után következett be, ezért a korlátozó szabályt a felperesnél is alkalmazni kellett. Az alperes helyesen következtetett a hatályos szabályozás alapján az illetményemeléssel kapcsolatban arra a jogalkotói szándékra, hogy minden év tekintetében az illetmény emelkedés kiinduló összege, az adott év január 1. napjával megállapított alapilletmény. Nem volt azonban figyelemmel arra, hogy ez csupán az illetmény megállapításának általános szabálya tekintetében irányadó, maga a jogalkotó enged kivételt az egyébként általában minden hivatásos állományú esetén érvényesítendő korlátozó szabály alól azok tekintetében, akiknek a szolgálati viszonya módosul vagy akiket a fizetési fokozatban sorosan előre sorolnak. Ebben a személyi körben a hivatásos állomány tagja részére 2018. január 1-je és 2018. december 31-e között nem a 2018. január 1. napjával megállapított alapilletményt kell folyósítani, ha a szolgálati viszonya módosult vagy fizetési fokozatban sorosan előre sorolták, mert a korlátozó szabály nem alkalmazandó.

[30] A Hszt. 353/D. § (3) bekezdése a hivatásos állomány tagja részére korábban (a 2018. január 1-jét megelőző időszakban járó) rendszeres díjazás és a 2018. január 1-jén megállapított díjazás közötti kapcsolatot rendezi úgy, hogy a megállapított illetmény és a korábbi rendszeres díjazás közötti emelkedés mértéke nem haladhatja meg a 45%-ot. Ha – mint a perbeli esetben – a szolgálati viszony módosulásával kapcsolatos törvényi feltétel megvalósul a fentiekben részletezett kivételes szabályra tekintettel, a korlátozó szabály alkalmazásának törvényi feltétele hiányzik. Ennek indoka, hogy a hivatásos állomány tagjának illetménye nem kizárólag az általános, minden hivatásos állományú tagra vonatkozó illetmény emelés miatt, hanem a szolgálati viszony módosulására tekintettel emelkedik. A szolgálati viszony módosulása figyelembevételének hiányában az általánostól eltérő értékű munka – ezzel egyenértékű – ellentételezés (díjazás) nélkül maradna.

[31] Mindezekre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján – a fentiek szerinti, részben eltérő indokolással – helybenhagyta.

Záró rész

[32] A másodfokú eljárásban a pertárgy értéke a Kp. 131. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 512. § (2) bekezdése alapján 207.226 forint, az illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. § (1) bekezdése értelmében 15.000 forintban határozta meg.

[33] Az alperes pervesztes lett, ezért a másodfokú bírósági eljárásban költségfelszámítással érvényesített perköltség megfizetésére az alperesi képviseleti tevékenységgel arányban álló összegben köteles a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (4) bekezdése és a 4. § (1) bekezdése alapján.

[34] A pervesztes alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért a meg nem fizetett eljárási illeték az állam terhén marad a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja és a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján.

[35] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja, a fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. §-a zárja ki.

[36] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdés utaló szabálya alapján alkalmazandó Kp. 77. § (1) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. július 8.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Bérces Nóra s. k. bíró